

MAHDOTON TEHTÄVÄ

Saan eteeni kyselykaavakkeen. Sen tarkoitus on kaiketi selvittää sukupolvemme arvomaailmaa ja elämäntapoja. En yleensä vaivaudu uhraamaan rakasta vapaa-aikaani moistenlomakkeidentäyttämiseen. Lähettäjän peräänantamaton pommitus johtaa tällä kertaa kuitenkin tulokseen ja päätän auttaa tilaston laatijaa. Kenties panokseni on tärkeää. Onhan kyse sentään valottaa aikamme arvoja.

Ensimmäinen kysymys:

”Onko perhe uraa tärkeämpää?”

Todellakin, on ensimmäinen ajatukseni. Mutta siitä huolimatta, en tiedä mitä vastaisin. Vastatessani ”kyllä” antaisin luultavimmin tilaston laatijalle käsityksen lapsien täyttämästä arjesta. En minä lapsia halua. Minulle perhe tarkoittaa läheisimpiä ja rakkaimpia ihmisiä, joiden kanssa jaan elämäni. Minulla se sattuu olemaan miesystäväni, vaikkemme yhdessä asukaan, sekä vanhempani, veljeni että pari ystävää. Entä vastaus ”ei”? Se puolestaan antaisi mielikuvan uranisesta, jolle raha ja työelämä olisivat kaikki kaikessa. Naisesta, joka kenties elää sinkkuna tahtomatta sitoa itseään ihmissuhteisiin. Jään pohtimaan kysymyksen laatijan määritelmää perheestä. Onko hänelle perhe lapsien täyttämää elämää kaikille yhteisessä asunnossa?

Toinen kysymys:

”Haluatko mieluummin kauneutta vai viisautta?”

Uskon kysymyksen tekijän tarkoittavan ulkoista kauneutta, mutta minä puhun kauneudesta useimmiten sisäisenä ominaisuutena. Ja vaikka se kuulostaisi kuinka kliseiseltä, saa sisäinen kauneus

ulkoisen olemuksenkin hehkumaan. Tekijän määrittelemästä viisaudesta en ole varma. Puhummeko elämänviisaudesta vai kirjatiedosta? Elämänviisaus tekee ihmisestä yleensä myös sisäisesti kauniin. Määritelmässäni nämä kaksi sanaa kulkevat yllättävän lähellä toisiaan.

Seuraavassa kysymyksessä esiintyy vaikutusvalta. Jos vastaisin sen puolesta, minut asetettaisiin ryhmään, joka tahtoo hallita ja omata valtaa vaikuttaa muiden asioihin. Siihen minulla ei ole mielenkiintoa. Sen sijaan omaan elämäni, valintoihini, tahdon ehdottomasti kaiken herruuden. Jälleen kerran totean valinnan mahdottomaksi ja jatkan eteenpäin vielä ainoankaan kohtaan vastaamatta.

Lukemattomien kysymysten jälkeen lopputuloksena edessäni seisoo edelleen tahraamaton paperi. Tiedän joidenkin nyt ajattelevan minun tekevän asioista liian vaikeita. Kenties jopa olevan näsäviisas. Mutta en suostu tällaisiin kategorioihin. Miten voisin antaa vastauksen, jonka perusteella ajatuksistani ja arvoistani saisi aivan väärän käsityksen? Tuntuu, kuin minut oltaisiin upottamassa jo suoraan tiettyyn muottiin. On vain vaihtoehto 1 ja 2. Kaikki sen väliltä unohdetaan. Minne toisin ajattelijat vastaavat? Ovatko he yhteiskuntamme ulkopuolella? Uskon, että kaltaisiani on. Kenties hekin ovat vain jättäneet vastaamatta, sillä sanallemme ei ole jätetty tilaa. Näiden määrittelemättömien määritelmien valossako näitä tilastoja tehdään?